

# Prekenverkstedet



## Fastelavnssøndag - 19. februar 2023

Prekentekest: Joh 17,20-26

Lesetekst I: Høys 8,6-7

Lesetekst II: 1 Kor 13,1-7

## Kjærligheten til alt Guds folk

### Fastelavn

Vi står ved inngangen til fastetida, men ordet ”fastelavn” har ikke tilknytning til ”faste”. Det markerer tvert imot slutten på festlighetene før fasten tar til Askeonsdag. Slik henger fastelavn mer sammen med ”karneval” eller ”farvel til kjøttet” enn med ”faste”. Likevel kan det være naturlig å vende blikket mot fastetida og Jesu vandring opp til Jerusalem på denne dagen.

Tekstene i andre og tredje rekke, der vi blant annet leser fra Jesaja 52 og 53 om Herrens lidende tjener som ble såret og døde til soning for våre synder, er tydeligere på dette blikket enn første rekkes tekster, som vi bruker i år, og som særlig tematiserer *kjærligheten*. Her møter vi både den lidenskapelige, ekte kjærligheten mellom mann og kvinne i Høysangen (GT-teksten), den guddommelige kjærligheten, agape, som er utøst i hjertet hos den som lever i livsfellesskap med Jesus Kristus (1 Kor 13; jf. Rom 5,5) (epistelteksten), og i evangelieteksten den guddommelige kjærligheten som er i funksjon mellom alle som bekjenner Jesus som frelser og herre. Dette siste blir en rød tråd i tekstgjennomgangen i dag.

### Én hellig, alminnelig kirke

De oldkirkelige trosbekjennelsene er tydelige på at det kun finnes én hellig, alminnelig kirke, som alle troende kristne hører til i. Det samme sies i Confessio Augustana, artikkel VII: ”Likeens lærer de at det alltid vil forbli én hellig kirke. Men kirken er forsamlingen av de hellige, der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltet rett.” Vi er alle ett i Kristus, selv om vi rent fysisk befinner oss i ulike land og kirkesamfunn og legger vekt på litt ulike deler av bekjennelsen.

Det har jeg selv erfart mange ganger i mitt virke som misjonær i Østen. Første gang jeg ble skikkelig oppmerksom på saken var da jeg våren 1979, som fersk, erkeluthersk misjonskandidat fra Fjellhaug Misjonsskole og cand. theol. fra MF, fikk anledning til, sammen med min kone og vår 2 år gamle sønn, å tilbringe et halvt år i England for bibel- og engelskstudier. NLM spanderte et halvt år på oss i Bristol, på Trinity College, som den gang var en ”hub” for den lavkirkelige delen av Church of England, og drevet i nært samarbeid med Inter-Varsity Fellowship, den engelske lagsbevegelsen. Vi kom rett inn i et

internasjonalt og interkonfesjonelt fellesskap der det ikke ga ekstrapoeng å sitere Martin Luther i tide og utide, men der vi ble mottatt som brødre og søstre hvor vi enn vendte oss.

Jeg ble kjent med en ung mann fra Singapore. Det var god åndelig kontakt fra første gang vi så hverandre. Vi forstod hverandre umiddelbart og fikk et sterkt og godt åndelig fellesskap før vi igjen reiste hver til vårt. Lignende møter har jeg hatt i USA og Japan, ja, til og med i Kina. Og i Israel. Det er slik Trygve Bjerkrheim har formulert det i oversettelsen av salmen "Blest be the tie that binds":

Her skil dei store hav  
Guds folk i ymse land,  
men bundne saman vert vi av  
dei sterke Andens band.

Matias Orheim formulerte det slik da han var blitt en kristen: "Eg vener finn som aldri før, for no er Jesus min!" Han hadde tenkt at om han ble en kristen var det slutt på alle vennskap og all glede. I den klassiske salmen "The Church's one foundation" heter det om den kristne kirke i Arve Brunvolls oversettelse fra 1978:

I hver nasjon og stamme er kirken én på jord.  
Dens budskap er det samme, ett navn dens løsenord.  
Én dåp, én tro, én Herre, ett håp den vandrer med,  
og ett skal brødet være som her den næres ved.

### **Jesu ord i den øversteprestlige bønnen**

Kapittel 17 hos Johannes er i sin helhet en bønn han ber som avslutning på avskjedstalen til disiplene. Han ber for dem, for deres liv og tjeneste. Han vet at de er i verden, men ikke av verden. De blir sendt av ham med evangeliet til verden, og han vet at de vil møte motstand og forfølgelse fra en verden som ikke har tatt imot ham, og heller ikke vil gjøre det i stor skala i generasjonene som kommer. Men noen vil ta imot evangeliet og tro på Jesu navn og hans frelsesverk. I preteksten ber Jesus for disse, - altså for oss (v. 20).

Her er minst tre tydelige motiv i bønnen: 1. Han ber om at vi kristne må være ett. 2. Han ber om at vi skal være der han er, kjenne ham og se hans herlighet. 3. Han ber om at Guds kjærlighet må være i oss kristne ved at Kristus selv bor i oss.

Bønnen om enhet er sentral hos Jesus. Kristen enhet er i seg selv et godt vitnesbyrd overfor verden og de ikke-troende. Jeg har skrevet om denne enheten ovenfor, at den først og fremst er en Åndens enhet blant alle som er levende greiner på Jesus-treet, - alle som lever i livssamfunnet med Jesus (v. 21-23). Så er det godt om vi kan arbeide aktivt for at dette også kan bli en synlig enhet, men det må være en enhet på sannhetens grunn. Om dette kunne vi sagt og skrevet mye, men jeg lar det ligge her.

Jesu ber om at vi som tror på ham skal være hos ham og kjenne ham og hans herlighet. Jeg forstår det slik at dette ordet først og fremst gjelder vårt liv her og nå, og ikke peker på evigheten, da vi skal se ham ansikt til ansikt som han er. Det må derfor gå på at vi kjenner ham i Ordet og nådemidlene, og i bønnen og menighetsfellesskapet. Han vil gjerne åpenbare seg for oss, og vi må slippe ham til med åpenbaringen. Til sist vil han ta oss inn i det fullkomne, evige fellesskapet med seg selv.

Deretter bekrefter Jesus at han ber og har bedt om at Guds kjærlighet må være/bo i oss som tror på ham. Kjærligheten følger Den hellige ånd, som bor i oss, skriver apostelen Paulus i Rom 5,5. Han skildrer den guddommelige kjærligheten for oss i 1 Kor 13 som den ypperste av Åndens gaver. Det er en kjærlighet som retter seg mot alle mennesker, men i samband med prekenteeksten og andre sentrale tekster fra Johannes-skriftene, er det naturlig å peke på at den i særlig grad er innrettet mot våre kristne brødre og søstre: "Og dette er mitt bud: Dere skal elske hverandre som jeg har elsket dere." (Joh 15,12, sml. 13,34-35). Dette er også et hovedmotiv i 1. Johannesbrev, for eksempel i 3,11-24 og 4,7-21. Og Paulus bekrefter det i Gal 6,10: "Så la oss gjøre godt mot alle så lenge det er tid, og mest mot dem som er vår familie i troen."

Kirkefaderen Tertullian skriver om hedningene at de sa om de kristne: "Se, hvor de elsker hverandre!" Denne synlige kjærligheten hadde en sterk dragkraft på de ikke-troende i den første kristne tid. Vi skal ikke se bort fra at det kan gjelde også i dag.

**Bård Hauge**

Pensjonist, tidligere rektor og NLM-misjonær

[baardh@online.no](mailto:baardh@online.no)